

REGION ŚWIĘTOKRZYSKI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

UCHWAŁA PROGRAMOWA

IV
ŚWIĘTOKRZYSKIE ZESZYTY ZWIĄZKOWE

KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW

NR 3

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Dotyczy: 28.06.1992 r.

Kielce, wrzesień 1992 r.

UCHWAŁA PROGRAMOWA
IV
KRAJOWEGO ZIAZDU DELEGATÓW
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Łódź , 28.06.1992 r.

DOKOŃCZYĆ REWOLUCJĘ "SOLIDARNOŚCI"

Pragniemy, żeby w odradzającej się Polsce spełniły się takie wartości jak godność ludzkiej osoby i jej pracy, prawda i wolność, sprawiedliwość i praworządność, solidarność z nieszczęśliwymi i prześladowanymi.

Stworzyliśmy NSZZ "Solidarność" wolą ogromnej większości społeczeństwa, a zasady swojego działania oparliśmy na gruncie etyki chrześcijańskiej, Encykliki papieskiej "Laborem Exercens", solidarności międzyludzkiej i wyrzeczenia się przemocy.

Naszym celem nadrzędnym było wyzwolenie kraju i narodu spod panowania komunizmu.

Wydawało się nam, że cel swój osiągnęliśmy i sprawę dalszej realizacji i kontroli przeobrażeń powierzyliśmy ludziom z naszym rodowodem. Niestety, nadal właścicielami Polski jest post-komunistyczna nomenklatura, nadal jesteśmy uzależnieni od tych samych układów. To oraz trudności życiowe budzą zagrożenie, powszechną apatię, poczucie, że cały solidarnościowy zryw był niepotrzebny. W takiej sytuacji i w takiej atmosferze żadna reforma nie może się udać.

Wyzwaniem dla NSZZ "Solidarność" jest walka o :

- dekomunizację kraju,
- uwłaszczenie społeczne,
- sprawiedliwość społeczną,
- przebudowę gospodarczą kraju,
- zagwarantowanie godnego poziomu życia człowieka i bezwzględna związkowa zgoda i solidarność.

Musimy dokończyć Naszą rewolucję.

I. TOŻSAMOŚĆ IDEOWA "SOLIDARNOŚCI".

1) Związek nasz powstał dzięki zwycięskim strajkom lata 1980 w obronie praw pracowniczych, obywatelskich i narodowych. Ideowa spuścizna 1980 roku i walki o przetrwanie "Solidarności" w latach stanu wojennego jest duchowym dorobkiem naszego Związku i wyznacznikiem celów oraz metod działania w III Rzeczypospolitej.

2) W realizacji swych zadań statutowych – obrony praw pracowniczych – NSZZ "Solidarność" kieruje się poszanowaniem wartości, którym była wierna od początku swego istnienia:

- prawdy
- godności człowieka
- międzyludzkiej solidarności
- demokracji
- miłości Ojczyzny.

3) Podstawą teoretyczną ustalania strategii i taktyki NSZZ "Solidarność" jest społeczna nauka Kościoła. Oznacza to, że relacje między pracownikami a pracodawcami mogą i powinny mieć charakter partnerski wynikający z utożsamiania się pracowników z dobrem przedsiębiorstwa. Źródłem konfliktów między pracownikami a pracodawcą nie jest więc konieczna sprzeczność interesów, lecz sposób rozumienia wspólnego celu i wybór środków prowadzących do jego osiągnięcia. NSZZ "Solidarność" opowiada się za wypracowaniem i upowszechnianiem takich mechanizmów regulujących kontakty między związkiem zawodowym, pracodawcą i państwem, które zagwarantują poszanowanie interesów stron.

O przyszłości Polski będą decydować ludzie młodzi, bardzo dobrze przygotowani do pełnienia odpowiedzialnych funkcji państwowych, gospodarczych, społecznych i związkowych. NSZZ "Solidarność" dąży do promocji i szkolenia na poziomie światowym najzdolniejszych absolwentów szkół i uczelni w celu przekazania odpowiedzialności za Polskę w godne ręce.

4) NSZZ "Solidarność" jest związkiem zawodowym niezależnym od ośrodków władz administracyjnych i politycznych. Nie uczestniczenie w grach politycznych o władzę nie jest równoznaczne z biernością wobec życia politycznego w Polsce. Związek jest żywotnie zainteresowany kształtowaniem się ustroju politycznego i gospodarczego Polski, i będzie zdecydowanie wywierał wpływ na kierunek zmian.

II. NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" JAKO ORGANIZACJA ZWIĄZKOWA

O sile "Solidarności" będą stanowiły:

- przystosowanie struktury i metod działania Związku do stojących przed nim zadań oraz warunków w jakich będą wykonywane,
- wewnątrzwiązkowa dyscyplina i jedność działania,
- dobrze wyszkolona i fachowa kadra działaczy,
- zasobność materialna,
- działania promocyjne związku na rzecz młodych,
- sprawny obieg informacji wewnątrzwiązkowej i skuteczna polityka informacyjna na zewnątrz,
- właściwie ułożone relacje z partnerami Związku: pracodawcami i organami władzy,
- konstruktywne kontakty ze związkami zawodowymi na świecie.

Spełnienie wymienionych warunków pozwoli znacznie skuteczniej wypełnić statutowe obowiązki "Solidarności" i przyciągnie do niej nowych członków.

1) Struktura i metody działania

- Związek musi wypracować struktury obejmujące ochroną pracowników w prywatnych, zwłaszcza małych zakładach pracy.

- Struktura NSZZ "Solidarność" musi być spójna.

Konieczne jest bardziej precyzyjne określenie wzajemnych relacji między ogniwami Związku.

2) Dyscyplina wewnątrzwiązkowa i jedność działania.

- Komisja Krajowa musi konsekwentnie wymagać od wszystkich struktur Związku przestrzegania statutu i realizacji postanowień jego władz.

- W Związku nieuniknione są napięcia wynikające ze sprzecznych interesów pracowników różnych branż. Zadaniem struktur terytorialnych (zarządów regionów i Komisji Krajowej) jest doprowadzenie do uzgodnienia stanowiska. Na zewnątrz Związek musi działać jednolicie i z równą determinacją bronić praw pracowniczych każdej z branż.

3) Kadra działaczy i polityka szkoleniowa.

- Do pracy w Związku z dużą częstotliwością przychodzą nowi działacze bez przygotowania merytorycznego, koniecznością jest więc organizowanie szkoleń przygotowujących do efektywnej i kompetentnej pracy.

- Profesjonalna działalność Związku wymaga posiadania kadry działaczy o bardzo wysokich kwalifikacjach w bardzo różnych dziedzinach wiedzy, konieczne jest więc ich kształcenie w oparciu o wyspecjalizowane instytucje kształcące. Wysoko kwalifikowana kadra powinna stanowić stabilny potencjał Związku.

4) Finanse Związku.

Dobra kondycja finansowa Związku jest koniecznym warunkiem jego skuteczności i niezależności

- NSZZ "Solidarność" musi dysponować stabilnym źródłem zasilania finansowego. Powinno się ono opierać w znacznie większym stopniu na własnych dochodach. Ich głównym źródłem są składki członkowskie, pomnażane przez korzystne lokaty i kapitalizację.

Wymaga to od władz Związku konsekwentnego egzekwowania polityki finansowej przyjętej przez Krajowy Zjazd Delegatów oraz poprawy gospodarki finansowej KK. Konieczność wygospodarowania dodatkowych środków na działalność związkową zmusza nas do podejmowania działalności gospodarczej, z uwagi jednak na jej nieprzystawalność do charakteru pracy związkowej, unikać należy aktywnego inwestowania (bezpośredniego angażowania się Związku w kierowanie spółkami). Gospodarka finansami powinna być zgodna ze strategią Związku, określającą te dziedziny działalności, w które należy inwestować.

- Władze krajowe Związku muszą energicznie wspomagać proces rewindykacji majątku "Solidarności" z przed 13 grudnia 1981 roku a pozostającego w posiadaniu OPZZ i innych dysponentów. Władze krajowe Związku powinny doprowadzić do zakończenia procesu podziału całego majątku po byłym CRZZ.

5) "Solidarność" a młodzi.

- O przyszłości NSZZ "S" zdecyduje napływ młodych pracowników w jej szeregi. Związek musi zwrócić szczególną uwagę na specyficzne problemy ludzi młodych.

Potrzebna jest więc skuteczna promocja Związku np. w ostatnich klasach szkół średnich i ostatnich rocznikach studiów. Promocja ta powinna upowszechniać wiedzę o prawach pracowniczych i związkowych.

Należy wykorzystać własną prasę związkową. Na rzecz młodych pracowników, uczniów, studentów Związek powinien podjąć działania edukacyjne, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (giełda pracy, szkolenia, przekwalifikowania, młodzieżowe agencje pracy finansowane wspólnie przez Związek i administrację pracy).

Związek powinien wspierać fachową, propagandową, a w uzasadnionych przypadkach kapitałowo wszelkie inicjatywy samopomocy młodzieży związkowej, włącznie z młodzieżowymi spółdzielniami mieszkaniowymi, inicjatywami sportowo-turystycznymi i innymi.

6) Polityka informacyjna Związku.

Związek jest przeciwny monopolowi każdej władzy w zakresie informacji, gdyż blokuje to rozwój społeczeństwa i demokracji.

Związkowcy częściej powinni przekazywać informacje o swojej trudnej służbie, własnym głosem – bez pośredników. Należy z jednej strony wywalczyć zdecydowanie większy dostęp do publicznych środków informacji (zwłaszcza do telewizji), z drugiej strony – rozwijać własną bazę informacyjną.

Komisja Krajowa winna skoncentrować wysiłki w celu utworzenia sprawnego obiegu informacji między centralą Związku a Zarządami Regionów, te zaś winny posiadać wtórny obieg do poziomu delegatów i zakładów pracy.

7) Związek Zawodowy a pracodawcy.

Dotychczasowe relacje między związkami zawodowymi a pracodawcami są niestabilizowane i chaotyczne. Główną przyczyną tego jest niewykreowanie w naszym systemie gospodarczym pracodawcy i właściciela.

W tej sytuacji poruszające te relacje ustawy, pomijając ich mankamenty, są w wielu przypadkach nieużyteczne. NSZZ "Solidarność" opowiada się za określeniem tych relacji na zasadach trójstronności wyznaczonej standardami MOP. Oznacza to, że partnerem negocjacyjnym Związków Zawodowych dotyczących praw pracowniczych załogi przedsiębiorstwa jest pracodawca, w sprawach branżowych i ogólnokrajowych związków pracodawców i administracja państwowa.

Stała poprawa tych relacji jest obowiązkiem obu stron i ustawodawcy.

8) Klub Parlamentarny a Związek.

NSZZ "Solidarność" jest zainteresowany kierunkiem i tempem zmian ustrojowych w Polsce. W ocenie związkowców proces naprawy został zahamowany i stało się to groźne dla kraju jak i obywateli.

Klub Parlamentarny NSZZ "Solidarność" winien wspierać realizację statutowych zadań Związku i zadań wyznaczonych przez jego władze.

Nakłada to na komórki statutowe Związku oraz posłów i senatorów obowiązek ścisłej współpracy zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym.

W celu zapewnienia pełnego przepływu informacji, należy upoważnić parlamentarzystów NSZZ "Solidarność" do uczestniczenia w posiedzeniach organów Związku z prawem głosu i stawiania wniosków, nadto zobowiązać Komisję Krajową do niezwłocznego przekazywania Klubowi Parlamentarnemu informacji o podejmowanych przez Związek inicjatywach i projektach otrzymywanych do zao-
piniowania.

Reprezentacja parlamentarna winna zyskiwać wsparcie Związku dla nowych inicjatyw politycznych i ustawodawczych, co w oczywisty sposób wzmocni ich znaczenie i wydźwięk.

Posłowie i senatorowie w miarę możliwości powinni tworzyć swoje biura w terenie, w budynkach zarządów regionów lub innych struktur "Solidarności".

9) Zadania poszczególnych struktur związku w świetle programu. (załącznik nr 1)

10) Kontakty zagraniczne.

Międzynarodowa Konfederacja Wolnych Związków Zawodowych i Światowa Konfederacja Pracy wspomagały NSZZ "Solidarność" w latach stanu wojennego i delegalizacji.

Dobrym wyrazem pomocy politycznej była jednoznaczna afiliacja Związku do Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych i Światowej Konfederacji Pracy w listopadzie 1986 r.

Obecnie za moralną powinność uważamy wspieranie niezależnego ruchu związkowego w demokratyzujących się krajach całego świata, zwłaszcza zaś w Europie Środkowo-Wschodniej.

NSZZ "Solidarność" będzie aktywnie uczestniczyć w pracach Międzynarodowej Organizacji Pracy

Ogólne kierunki polityki zagranicznej winna wytyczać Komisja Krajowa, pozostawiając ogniwo regionalnym jak i branżowym swobodę w nawiązywaniu kontaktów z zagranicznymi organizacjami związkowymi.

Istotną sprawą jest korzystanie ze wzorów organizacyjnych Związków Zawodowych w krajach w których mają one niejednokrotnie ponad 100-letnią historię profesjonalnego działania na wysokim poziomie merytorycznym.

III. Polityka społeczna "Solidarności"

NSZZ "Solidarność" będzie domagał się prowadzenia przez rząd jednolitej nie podzielonej na resorty polityki społecznej. Nie można dopuścić by w efekcie reformy koszt usług świadczonych społeczeństwu przez sferę budżetową powodował dalsze zwiększenie obciążenia finansowego rodzin pracowniczych.

1) Człowiek w środowisku pracy

1/ Jednym z podstawowych zadań polityki społecznej Związku będzie dążenie do stworzenia skutecznego systemu ochrony człowieka w środowisku pracy.

System ten powinien uwzględniać cztery podstawowe elementy :

- A. Ustanowienie klarownych podstawowych przepisów określających obowiązki państwa, pracodawców i pracowników. Przepisy te winny być zgodne z konwencjami MOP oraz EWG.
- B. Wprowadzenie motywacji ekonomicznej przez zróżnicowanie stawki ubezpieczeniowej, której wysokość byłaby zależna od stopnia zagrożenia, szkodliwości oraz istnienia zabezpieczeń związanych z procesem pracy.
- C. Ustanowienie nadzoru nad realizacją powyższych zadań, sprawowanego przez reprezentantów państwa, pracodawców i pracowników.
- D. Wprowadzenie zagadnień bezpieczeństwa pracy i ergonomii do programów nauczania w szkołach wszystkich poziomów.

2/ Dla realizacji powyższych celów konieczne jest :*

- A. Opracowanie nowego działu X Kodeksu Pracy oraz aktów wykonawczych. W przepisach tych winny być uwzględnione zasady zawarte w konwencjach MOP oraz dyrektywach EWG.
- B. Ratyfikacja konwencji MOP dotyczących bezpieczeństwa pracy.
- C. Wprowadzenie obowiązku certyfikacji wyrobów, maszyn i urządzeń zgodnie z normami bezpieczeństwa EWG.
- D. Opracowanie ustawy o ZUS, w której zostanie wyodrębniony fundusz ubezpieczeń od wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych, przy czym wysokość składki będzie zależna od poziomu zagrożeń występujących w zakładzie pracy.
- E. Zmiany ustaw określających zadania poszczególnych ministrów, a zwłaszcza Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, który powinien spełniać rolę koordynatora działań państwa w zakresie ochrony pracy.
- F. Dokonanie przeglądu pakietu ustaw o państwowych organach nadzoru i wprowadzenie zmian polegających na jasnym określeniu ich kompetencji i zakresu działania.
- G. Powołanie nowej Rady Ochrony Pracy, która powinna stanowić najwyższy, społeczny organ nadzoru nad warunkami pracy. Skład jej powinien odzwierciedlać układ stron uczestniczących w procesie pracy – tj. państwa, pracowników i pracodawców.
- H. Utrzymanie przemysłowej służby zdrowia, aby zapewnić pracownikom możliwość przeprowadzania wstępnych i okresowych badań lekarskich, a wszystkim pracującym w warunkach zagrożenia profilaktyczną opiekę lekarską, a także nadzór sanitarny nad środowiskiem pracy.
- J. Zmiany programów nauczania na wszystkich poziomach, tak by problematyka bezpiecznej pracy była realizowana w oparciu o nowoczesną metodykę i stała się integralną częścią technologii pracy.

K. Związek doprowadzi do przekształcenia istniejącej Społecznej Inspekcji Pracy lub utworzenia innej instytucji do kontroli przestrzegania odpowiednich warunków pracy we wszystkich miejscach pracy, niezależnie od form organizacji lub własności. Związek będzie uczestniczył w sprawowaniu nadzoru nad działalnością tego typu instytucji.

L. Związek będzie zabiegał także o utrzymanie bazy lecznictwa sanatoryjnego w celu zapewnienia usług profilaktycznych i rehabilitacyjnych pracownikom zatrudnionym w warunkach narażenia na czynniki szkodliwe. Koszty związane z tą działalnością powinno ponosić państwo lub pracodawcy.

Praca kwalifikowana

Szczególną opieką NSZZ "Solidarność" powinien otoczyć niepełnosprawnych.

Związek zobowiązuje się podjąć wszelkie działania mające na celu likwidowanie barier technicznych, architektonicznych i społecznych, które uniemożliwiają ludziom niepełnosprawnym aktywne życie w społeczeństwie.

Aby osiągnąć ten cel, Związek będzie kierował się Deklaracją Ludzi Niepełnosprawnych przyjętą w 1971 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

W zakresie rehabilitacji inwalidów i osób niepełnosprawnych w procesie pracy Związek zabiegać będzie o powołanie specjalistycznego zespołu z udziałem praktyków i opracowanie zmian w organizacji i działalności spółdzielczości inwalidzkiej i Prawa spółdzielczego oraz odpowiednich aktów prawnych, uwzględniających zalecenia zawarte w Międzynarodowej Konwencji Pracy nr 39 i 168 oraz Konwencji MOP nr 159.

Związek domagać się będzie zwiększenia ulg dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne a także tworzących stanowiska pracy chronionej, szczególnego nadzoru i kontroli nad procesem przekształceń zakładów, w których większość zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne. Związek uważa, że należy dążyć do uzyskiwania przez inwalidów i osoby niepełnosprawne kwalifikacji zawodowych zgodnie ze swoimi możliwościami.

NSZZ "Solidarność" będzie kontrolował respektowanie praw młodocianych pracowników szczególnie u prywatnych pracodawców. Związek będzie upowszechniał wiedzę o prawach młodocianych pracowników.

NSZZ "Solidarność" walczy o ochronę pracowniczych praw kobiet, przestrzegając zasadę równej płacy za pracę równej wartości.

2) Prawa pracownicze

Związek będzie przeciwdziałał naruszaniu praw pracowniczych poprzez nieuzasadnione zatrudnianie na czas określony, uchylanie się pracodawców od zawarcia umowy o pracę na piśmie i fikcyjne zaniżanie wynagrodzeń, skutkujące uniemożliwieniem nabycia lub ograniczeniem niektórych praw pracowniczych.

Związek będzie stanowczo domagał się sfinalizowania prac nad utworzeniem funduszu zapewniającego możliwość realizacji roszczeń pracowniczych w przypadku upadłości zakładów pracy.

Uprawnienia branż i grup zawodowych wynikające z dotychczas obowiązujących układów zbiorowych nie mogą być jednostronnie zmieniane bądź likwidowane. Zmiana tych uprawnień wymaga uprzednich negocjacji, ze Związkiem, określających zasadę rekompensat - z zachowaniem pełnej równoprawności stron negocjujących.

3) Kształtowanie dochodów rodziny

A. Polityka płacowa

NSZZ "Solidarność" dążąc do podniesienia poziomu życia, sprzeciwia się drastycznemu obniżeniu realnej wartości płac.

Żąda natychmiastowego odstąpienia od podatkowych ograniczeń wynagrodzeń (tzw. popiwku) w przedsiębiorstwach. Uważa, że nie ma już przyczyn, które uzasadniałyby jego stosowanie.

Podstawowym celem Związku w polityce płacowej jest dążenie do docelowego zapewnienia "rodzinnej płacy życiowej" tj. płacy, która wystarczałaby na utrzymanie pracownika i jego rodziny oraz zwalniała matki od ekonomicznego przymusu pracy poza domem.

Z tego też względu zakłady pracy powinny mieć pełną swobodę w ustalaniu poziomu wynagrodzeń, wypracowanych w drodze negocjacji między związkami zawodowymi a pracodawcami.

Konieczne jest tworzenie branżowych układów zbiorowych pracy określających podstawowe prawa zatrudnionych. Związek uważa, że należy utrzymać płacę minimalną dążąc jednocześnie do doskonalenia systemu jej obliczania. Należy zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie wysokości płacy minimalnej przez wszystkie podmioty gospodarcze.

Związek jest zdania, że płace w sferze budżetowej powinny być kształtowane także w oparciu o branżowe systemy wynagrodzeń.

Zakłady pracy nie mogą bez ekwiwalentu rezygnować ze wszystkich obowiązków socjalnych. Warunki pracy i płacy oraz opieka socjalna w zakładach prywatnych i prywatyzowanych nie mogą być gorsze niż w przedsiębiorstwach państwowych. Należy utrzymać fundusz socjalny i mieszkaniowy.

NSZZ "Solidarność" będzie dążył do szybkich uregulowań prawnych dotyczących gwarancji roszczeń pracowniczych w bankrutujących przedsiębiorstwach.

B. System ubezpieczeń społecznych (renty i emerytury)

Zgodnie z konwencjami nr 102 i 118 MOP wszyscy obywatele powinni mieć prawo do ubezpieczeń społecznych w ramach nowoczesnego systemu ubezpieczeń dostosowanego do przemian gospodarczych w kraju.

NSZZ "Solidarność" uważa, że struktury i zasady pracy ZUS muszą ulec głębokiej reorganizacji tak, aby instytucja ta funkcjonowała według dobrych i sprawdzonych wzorów.

Niezbędne jest tworzenie odrębnych funduszy dla poszczególnych dziedzin ubezpieczenia w celu podniesienia efektywności gromadzenia i wydakowania środków finansowych.

Konieczne jest także usprawnienie odpowiednich organów kontrolujących działania tych funduszy z udziałem przedstawicieli związków zawodowych.

Zadaniem Związku należy stworzyć pracownikom możliwości prawne udziału w finansowaniu ubezpieczeń społecznych poprzez ubezpieczenia dobrowolne, co pozwoli im kształtować przyszłe dochody swych rodzin po okresie aktywności zawodowej.

Należy doprowadzić do zmian zasad określania wymiaru świadczeń w kierunku zwiększania wpływu stażu ubezpieczeniowego na ich wysokość.

Trzeba dążyć do tego aby pierwsza kategoria zatrudnienia związana była ze stanowiskami stwarzającymi zagrożenie dla zdrowia, bez względu na branżę i dawała wszystkim te same uprawnienia.

Związek postuluje, aby 3-letni okres do obliczenia emerytury lub renty wybrać z całego okresu pracy, a nie 10 lat jak dotąd. Renty i emerytury nie mogą być niższe od minimum socjalnego.

NSZZ "Solidarność" domaga się zasilania finansowego nowego systemu ubezpieczeń społecznych z wpływów uzyskanych z prywatyzacji przedsiębiorstw.

Ogniwa "Solidarności" powinny otoczyć opieką osoby przechodzące na rentę lub emeryturę, powinny dążyć do ułatwienia im utrzymania więzi z zakładem pracy, zadbać o zapewnienie możliwości rehabilitacji i wypoczynku oraz udzielać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.

C. Świadczenia socjalne

Kształtowanie polityki pomocy społecznej

Opieka społeczna jest koniecznym elementem systemu państwowego. Musi ona być zindywidualizowana, a podstawową jednostką, korzystającą z niej, powinno być rodzinne gospodarstwo domowe.

Opieka społeczna musi być udzielona w takim wymiarze, aby wraz z dochodami rodziny zaspokajała jej podstawowe potrzeby oraz gwarantowała rozwój w poczuciu bezpieczeństwa.

Związek uważa, że dochody rodziny powinny być tak kształtowane, aby nie schodziły poniżej minimum socjalnego na jedną osobę.

Ważną sprawą dla Związku jest ustalenie koszyka dóbr stanowiącego podstawę obliczania minimum biologicznego, socjalnego i cywilizacyjnego oraz ustalenie i stała aktualizacja wysokości poszczególnych minimów w ramach negocjacji z administracją państwową.

Związek winien negocjować wysokość i zasady przyznawania zasiłków rodzinnych i wychowawczych. Konstrukcja tych ostatnich powinna zostać zmieniona także z powodu rozszerzającego się bezrobocia.

NSZZ "Solidarność" będzie współdziałać z organizacjami pomocy społecznej i wspierać inicjatywy społecznej samopomocy.

Związek opowiada się też za utrzymaniem zakładowego funduszu socjalnego. O jego wysokości i wykorzystaniu winny rozstrzygać uzgodnienia związków zawodowych z pracodawcą.

Dla najuboższych i bezrobotnych należy wprowadzić (tam, gdzie ich nie ma), albo utrzymać (tam gdzie są) dotacje celowe w postaci dodatku mieszkaniowego.

4. EKOLOGIA

Konieczna jest integracja ochrony środowiska pracy z ochroną środowiska naturalnego. Pierwszym działaniem powinno być powołanie w gminach zespołów zajmujących się tą problematyką, złożonych z przedstawicieli samorządu terytorialnego i zakładów pracy znajdujących się na danym terenie i ściśle współpracujących z terenowym inspektoratem ochrony środowiska. Związek powinien dążyć do udziału swych przedstawicieli w tych zespołach. Musi obecnie nastąpić świadomy i aktywny udział pracowników w likwidacji źródeł zagrożenia ekologicznego w środowisku pracy i miejscu zamieszkania.

Jednak pełna realizacja programu proekologicznego w regionach szczególnie zagrożonych powinna zawsze rozpoczynać się od rozwoju wszechstronnej edukacji ekologicznej, począwszy od szkoły podstawowej. Należy również udostępnić społeczeństwu polskiemu pełną informację o stanie środowiska.

Odpowiednia polityka podatkowa Państwa powinna sprzyjać inwestowaniu przez przedsiębiorstwa i gminy w ochronę tego środowiska, głównie w jego rekonstrukcję.

Środki pozyskiwane z tytułu opłat za korzystanie z środowiska naturalnego powinny być głównie kierowane na poprawę sytuacji ekologicznej zakładu i jego otoczenia.

5. OCHRONA ZDROWIA

Z uwagi na stale pogarszający się stan zdrowotny i fizyczny społeczeństwa polskiego Związek będzie dążył do uzyskania wpływu na zmianę modelu polityki zdrowotnej państwa.

Związek będzie domagał się przedstawienia przez rząd jasnego i precyzyjnego programu tej polityki, popartego określonymi aktami legislacyjnymi, konsultowanymi ze Związkiem.

W programie tym powinno być zawarte:

- zmiana systemu organizacyjnego i zasad finansowania służby zdrowia, m. in. poprzez wprowadzenie powszechnego systemu ubezpieczeń zdrowotnych oraz wprowadzenie ubezpieczeń alternatywnych (np. Związkowe Kasy Chorych). Konieczne jest wprowadzenie jasnych kryteriów podziału środków finansowych oraz opracowanie właściwej polityki płacowej,
- określone przez rząd minimum bezpieczeństwa zdrowotnego, którego gwarantem jest państwo, a także określenie grup społeczeństwa, które powinny znajdować się pod szczególną ochroną państwa (m. in. osoby niepełnosprawne, dzieci, kobiety w ciąży, starcy),
- działania państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego i edukacji zdrowotnej społeczeństwa,
- gwarancje, że oszczędności finansowe w placówkach służby zdrowia nie będą powodować łamania przepisów BHP i praw socjalnych pracowników.

Program reform winien być wprowadzony w taki sposób, aby zyskał akceptację społeczną i nie stwarzał poczucia zagrożenia i lęku, zarówno wśród pacjentów, jak i pracowników służby zdrowia.

"Solidarność" stoi na stanowisku, że zdrowie społeczeństwa jest sprawą tak ważną, że nie może stanowić elementu przetargowego w rozgrywkach politycznych różnych partii i ugrupowań.

6 . POLITYKA MIESZKANIOWA

A . Budownictwo mieszkaniowe powinno być bardzo istotnym czynnikiem nakręcania koniunktury , przełamania recesji gospodarczej i przeciwdziałania bezrobociu , także poprzez zwiększenie mobilności pracowników .

B . Związek uważa , że władze państwowe i samorządowe powinny podjąć inicjatywę rozwoju budownictwa socjalnego .

C . Należy uruchomić niezwłocznie tanie kredyty dla spółdzielczego i indywidualnego budownictwa mieszkaniowego i rewaloryzować wkłady na książeczkach mieszkaniowych . Powinno się też umożliwić korzystanie z kredytu hipotecznego .

D . Związek zdecydowanie sprzeciwia się koncepcji nagłego urynkowania sfery mieszkaniowej .

Związek również sprzeciwia się polityce skokowego dochodzenia do poziomu światowego krajowych cen energii elektrycznej i gazu zużywanych w gospodarstwach domowych .

7) DOSTĘP DO OŚWIATY , NAUKI I KULTURY

A . Przemianom społeczno – gospodarczym Polski towarzyszyć musi powszechna i dostępna dla wszystkich edukacja kształtująca wszechstronny rozwój człowieka , tolerancję i tożsamość narodową . Szkoła przygotowująca powinna społeczeństwo do życia w państwie demokratycznym – w duchu poszanowania prawa .

B . Prawidłowy rozwój oświaty wymaga:

– natychmiastowego rozpoczęcia prac nad ustawą o edukacji narodowej oraz dyskusji nad tzw. " nową koncepcją kształcenia ogólnego " w Polsce ,

– wprowadzenia form finansowania oświaty alternatywnych dla finansowania budżetowego ,

– skutecznych działań na rzecz przywrócenia godności i prestiżu zawodowego nauczyciela w społeczeństwie poprzez zapewnienie ze strony Państwa niezbędnych środków materialnych na normalne funkcjonowanie szkolnictwa ,

– zmiany systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego , w tym nauczycieli .

Związek jest za pełnym wykorzystaniem ciągle dużego potencjału nauki polskiej dla rozwoju gospodarki kraju . Powinno to być również pilnym zadaniem zarówno dla środowisk naukowych jak i dla administracji wszystkich szczebli . Rozwój nauki wymaga obecnie pluralizmu , czyli utrzymania jej zarówno w uczelniach , jak i w instytucjach wzajemnie współpracujących ze sobą oraz systemu niezależnego dodatkowego finansowania indywidualnych projektów badawczych . Stopień finansowania prac badawczych powinien zależeć od jakości pracy naukowej , ocenianej bezstronnie przez kompetentne instytucje .

Związek domaga się zmian organizacyjnych w oświacie i nauce poprzez wprowadzenie otwartej i dynamicznej polityki kadrowej umożliwiającej dopływ na stanowiska kierownicze nowych ludzi .

C . NSZZ " Solidarność " w pełni docenia potrzebę zapewnienia wszechstronnego rozwoju kulturalnego pracownikom i ich rodzinom .

Dlatego Związek będzie :

– opowiadał się za rozwiązaniami zapewniającymi utrzymanie i pomnażanie dóbr kultury poprzez pełne wykorzystanie potencjału intelektualnego, twórczego ludzi kultury i środowisk artystycznych , zwłaszcza za popieraniem i ochroną kultury polskiej ,

– Związek powinien zainicjować dostosowanie prawa do specyfiki kultury. Nieetatowi pracownicy kultury muszą mieć zapewnioną ciągłość ochrony socjalnej . Należy dążyć do zapewnienia im pełni praw wynikających z członkostwa w Związku.

Dostęp do dóbr kultury powinien być zapewniony wszystkim obywatelom . Państwo musi wspomagać finansowo wartościowe inicjatywy twórcze oraz instytucje kulturalne i stowarzyszenia służące kultywowaniu tradycji i wzbogacaniu form życia zbiorowego .

Należy stworzyć regulację prawną sprzyjającą powstawaniu mecenatu indywidualnego oraz stwarzać warunki upowszechniania kultury przez instytucje kultury (biblioteki , teatry , domy kultury , muzea i filharmonie) .

8) Kultura fizyczna, turystyka i wypoczynek

Związek nie zgadza się z upadkiem sportu powszechnego oraz taniej turystyki i wypoczynku. Jesteśmy za kontynuowaniem organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii szkolnych letnich i zimowych po możliwie najniższych kosztach.

Będziemy sami pozyskiwać na ten cel środki umożliwiające częściową refundację kosztów dla dzieci z rodzin najbiedniejszych.

Jesteśmy również za społeczną kontrolą prawidłowego rozdziału środków na utrzymanie i rozwój kultury fizycznej i sportu powszechnego.

Postulujemy zagwarantowanie dla dzieci i młodzieży zajęć z WF na każdym poziomie edukacji, od szkoły podstawowej do studiów wyższych włącznie.

IV. "Solidarność" wobec problemów gospodarczych kraju

Prawdziwy rozwój gospodarczy wymaga zagwarantowania podmiotowości społeczeństwa, co – wedle słów Ojca Św. Jana Pawła II – zaistnieje wówczas, "gdy każdy na podstawie swej pracy będzie mógł uważać siebie równocześnie za współgospodarza wielkiego warsztatu pracy, przy którym pracuje wraz ze wszystkimi" (Encyklika "Laborem exercens", 14). Związek będzie o to walczył, musi również czuwać nad prawidłowością gospodarzenia w kraju. Nie naszym zadaniem jest reforma gospodarki, ale musimy zajmować stanowisko wobec dróg rozwiązywania głównych polskich problemów społeczno – gospodarczych. Główna linia naszego stanowiska przedstawiona jest poniżej, obszernie omówienie tej problematyki zawarto już w załączniku ("Stanowisko...") do niniejszego dokumentu.

1) NSZZ "Solidarność" a przekształcenia ekonomiczne w kraju

Związek uważa, że najistotniejszym zagadnieniem jest opracowanie strategii gospodarczej państwa.

Dotychczasowa polityka władz centralnych dotycząca polskiego przemysłu prowadzi do zniszczenia tej podstawowej gałęzi gospodarki. Obniża to dochody państwa, zmuszając do ograniczenia i tak już skromnych wydatków z budżetu m.in. na cele społeczne.

Rozwój gospodarczy kraju wymaga aktywnej polityki przemysłowej. Państwo powinno w czynny sposób uczestniczyć w wyprzedzaniu przedsiębiorstw z recesji gospodarczej poprzez:

- wyraźne określenie polityki przemysłowej w dłuższym horyzoncie czasowym ze wskazaniem przemysłów, które mają szanse na rozwój w Polsce,
- prowadzenie jednolitej polityki finansowej państwa wobec wszystkich podmiotów gospodarczych (np. stworzenie jednolitej ustawy o przedsiębiorstwie niezależnie od formy własności),
- prowadzenie racjonalnej polityki celnej, walka z dumpingiem, przestrzeganie polskich norm jakościowych w stosunku do importowanych towarów w celu ochrony przedsiębiorstw przed nieuczciwą konkurencją międzynarodową,
- ochronę polskiej myśli technicznej przez stosowanie np. zwolnień podatkowych przy wdrażaniu nowych technologii,
- uporządkowanie prawne ochrony własności intelektualnej,
- odciążenie przedsiębiorstw,
- utworzenia instytucji Skarbu Państwa, a więc wykreowanie właściciela odpowiedzialnego za przedsiębiorstwo państwowe,
- stworzenie jednego ośrodka odpowiedzialnego za strategię gospodarczą państwa np. przez utworzenie Ministerstwa Gospodarki,
- walki z patologiami gospodarczymi (do budżetu nie wpływają znaczące kwoty należne z tytułu cel i podatków), konsekwentne eliminowanie osób odpowiedzialnych za przestępstwa gospodarcze ze stanowisk w administracji i z przedsiębiorstw państwowych,
- renegowacje niekorzystnych umów z MFV.

- wprowadzenie jednolitej polityki racjonalnie oprocentowanych kredytów inwestycyjnych dla przedsiębiorstw .

Szczególnie ważne dla wyprowadzania gospodarki z recesji są: prywatyzacja i budownictwo mieszkaniowe .

Walka z inflacją a recesja w gospodarce

Walka z inflacją zapoczątkowana w 1989r. przez Ministerstwo Finansów była niezbędna , jednak nie jako cel sam w sobie , ale jako jeden z czynników kształtujących życie gospodarcze w Polsce .

Prowadzona przez Rząd "twarda" polityka monetarna nie zlikwidowała w oczekiwanym stopniu inflacji , natomiast doprowadziła do ciągle pogłębiającej się recesji , zagrażającej całkowitym upadkiem polskiej gospodarki .

NSZZ "Solidarność" uważa , że w obecnej sytuacji gospodarczej kraju nadrzędnym zadaniem jest likwidacja recesji .

2) NSZZ "Solidarność" a prywatyzacja gospodarki narodowej

A. Związek Zawodowy "Solidarność" negatywnie ocenia dotychczasowy przebieg prywatyzacji i restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych .

Prywatyzacja i przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw są koniecznym elementem rozwoju , ale obecna ich realizacja nie przynosi przewidywanych korzyści pracownikom społeczeństwu , ani gospodarce narodowej . Procesy prywatyzacyjne są prowadzone w taki sposób , jakby państwo nie było odpowiedzialne za swoją własność .

B. Związek będzie domagać się od Rządu opracowania kompleksowego programu prywatyzacji z wyszczególnieniem przedsiębiorstw przeznaczonych do prywatyzacji wraz z docelową strukturą własności w danej spółce .

C. Wszystkie czynności prywatyzacyjne muszą być dokonywane jawnie z poszanowaniem woli zainteresowanych załóg . Niezbędne jest wprowadzenie ustawowego prawa do nadzoru społecznego nad prywatyzacją przez związki zawodowe – jedyną reprezentacją pracowników w przedsiębiorstwie sprywatyzowanym .

D. Związek uważa , że w ustawie o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych niezbędne są następujące zmiany :

- umożliwiające szersze korzystanie z bonów prywatyzacyjnych przy prywatyzacji przedsiębiorstw ,
- określające źródła finansowania akcjonariatu pracowniczego ,
- obniżające wielkość wymaganego kapitału niezbędnego do objęcia przedsiębiorstwa przez spółkę pracowniczą ,
- zwiększające zakres preferencji i wielkość procentowego udziału akcji przedsiębiorstwa przeznaczonych dla załogi prywatyzowanego drogą kapitałową przedsiębiorstwa .

Akcje preferencyjne powinny być praktycznie dostępne dla wszystkich pracowników na jednolitych zasadach z dopuszczeniem wspomaganie wykupu akcji przez pracowników .

- ustalenie nowych , korzystniejszych dla stron zasad umożliwiających przekazanie mienia produkcyjnego przedsiębiorstwa gminom , w tym szczególnie obiektów mieszkalnych .

E. Związek uważa , że dochody z prywatyzacji nie powinny wpływać w całości do budżetu państwa , lecz część dochodów powinna pozostać do dyspozycji sprywatyzowanego przedsiębiorstwa i być przeznaczona na restrukturyzację lub modernizację produkcji. Mogłaby być również przeznaczona na poprawę kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa .

F. Związek szanuje własność prywatną i docenia skalę krzywd wyrządzonych ludziom w trakcie powojennej nacjonalizacji , lecz uważa , że społeczeństwa nie stać na pełne jednorazowe zadośćuczynienie .

Jesteśmy świadomi , iż wielu krzywd nie da się spłacić .

Problem musi być jak najszybciej uregulowany prawnie , gdyż jest on przyczyną poważnych napięć społecznych i opóźnień w procesie prywatyzacji . Należy starać się uwzględnić te roszczenia w procesie prywatyzacji powszechnej .

Zasady prywatyzacji powszechnej winny być konsultowane ze Związkiem w fazie ich tworzenia .

G. Związek uważa , że wchodzenie kapitału zagranicznego jest korzystne dla gospodarki Polski , jednak uważamy obecną sytuację za wysoce niemoralną . Obywatele naszego państwa przez realizowany model prywatyzacji pozbawieni są w przeważającej części możliwości wzięcia udziału w prywatyzacji przedsiębiorstw . Jednocześnie koncerny zachodnie wykupują najlepsze polskie przedsiębiorstwa po niskich cenach (powód – recesja) z umożliwieniem ratalnych spłat , otrzymując dodatkowo znaczne zwolnienia podatkowe .

Ze względu na to , że proces ten odbywa się bez żadnej określonej polityki gospodarczej , grozi to utratą suwerenności ekonomicznej oraz kartelizacją gospodarki przez zniszczenie polskich konkurentów .

H. Należy stanowczo i bezzwłocznie egzekwować i doskonalić przepisy prawne , których nagminne omijanie w procesie prywatyzacji prowadzi do rozgrabiania mienia społecznego przez dawną nomenklaturę i nowe elity gospodarcze oraz polityczne .

Korzyści osiągnięte nieprawnie powinny być szybko zwrócone a osoby dopuszczające się działalności przestępczej ukarane .

I. Związek winien mieć ustawowe prawo uczestniczenia w negocjowaniu umowy prywatyzacyjnej celem uzgodnienia wielkości i struktury zatrudnienia , kształtowania płac i świadczeń socjalnych na rzecz załogi oraz warunków funkcjonowania związku zawodowego w nowo powstających przedsiębiorstwach . Związek będzie domagał się aby tego rodzaju ustalenia były obligatoryjną częścią umowy prywatyzacyjnej .

J. Należy utrzymać prawo wybierania przez pracowników części członków rad nadzorczych w sprywatyzowanych przedsiębiorstwach niezależnie od tego , kto jest właścicielem akcji czy udziałów .

K. Związek opowiada się za prywatyzacją prowadzącą do rzeczywistego uwłaszczenia społeczeństwa i będzie domagał się opracowania społecznie akceptowalnych jej zasad .

L. Prywatyzacja przedsiębiorstw powinna się odbywać w pierwszej kolejności na rzecz polskich podmiotów gospodarczych .

M. Związek będzie aktywnie domagał się zmian prawa spółdzielczego, tak aby doprowadzić do odpaństwowienia spółdzielczości .

3) Bezrobocie

Związek szczególnie będzie przeciwstawiał się bierności w rozwiązywaniu problemów bezrobocia i problemów osób nim dotkniętych .

Wprowadzenie gospodarki rynkowej nie zwalnia ani państwa, ani Związku od troski o sytuację ekonomiczno- społeczną pracowników i ich rodzin .

Ta troska winna pobudzić państwo do stworzenia polityki zapewniającej niezbędne minimum bezpieczeństwa i stabilizacji . Dlatego związek oczekując takiej polityki nie godzi się na lawinowy i chaotyczny wzrost bezrobocia .

Niekontrolowane bezrobocie obniża bowiem poziom materialny życia ludzi, gmin i państwa oraz demoralizuje społeczeństwo .

Szczególny wysiłek państwa powinien być skoncentrowany na działaniach minimalizujących poziom bezrobocia . Najistotniejszym jest zahamowanie i przelamanie recesji oraz proces przemieszczania pracowników ze sfery przemysłowej do sfery szeroko pojętych usług .

Program państwa i władz samorządowych, aktywnego przeciwdziałania bezrobociu w uzgodnieniu ze Związkiem , musi uwzględniać : ochronę istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy, przygotowanie do nowych zawodów , ótwarcie robót publicznych (zwłaszcza w budownictwie mieszkaniowym i gospodarce komunalnej) oraz skracanie czasu pracy .

Również sam poziom bezrobocia, szczególnie w przekroju regionalnym musi być negocjowany z NSZZ "Solidarność " na bieżąco i tak samo kontrolowany .

Związek musi bronić praw pracowników w upadających , likwidowanych lub zmniejszających zatrudnienie przedsiębiorstwach państwowych i prywatnych (roszczenia, odprawy, odszkodowania, przekwalifikowania, emerytury mostowe itd.), a rząd i pracodawcy muszą te prawa i roszczenia gwarantować .

Rozdział I

NAZWA , TEREN DZIAŁANIA I SIEDZIBA

Paragraf 1

Niezależny, Samorządny , Związek Zawodowy Solidarność, zwany dalej Związkiem , powołany w wyniku protestu robotniczego i utworzony na podstawie porozumienia z dnia 31.08.1980r. w Gdańsku pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym a Komisją Rządową **prowadzi** działalność w zakresie **obrony** interesów pracowniczych oraz realizacji ich potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych .

Paragraf 2

Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej . Związek może prowadzić działalność w zagranicznych jednostkach organizacyjnych zakładów pracy .

Paragraf 3

1.Siedzibą władz krajowych jest Gdańsk .

2.Nazwa i znak graficzny "Solidarność" stanowią wyłączną własność Związku i podlegają ochronie prawnej .

Rozdział II

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Paragraf 4

Związek jest niezależny od **pracodawców** , organów administracji państwowej , samorządu terytorialnego oraz organizacji politycznych i **Innych organizacji** .

Paragraf 5

1.Związek zrzesza pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (także spółdzielczej umowy o pracę), a w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych zatrudnionych na podstawie członkostwa (wyboru , powołania , mianowania), jak również uczniów przyzakładowych szkół zawodowych świadczących pracę na rzecz zakładu pracy lub pobierających naukę zawodu, osoby wykonujące pracę nakładczą , osoby wykonujące prace na podstawie umowy agencyjnej, a także osoby czerpiące środki utrzymania z pracy wykonywanej na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy .

Członkami związku mogą być także bezrobotni , emeryci i renciści oraz osoby odbywające zastępczą służbę wojskową . Utrata zatrudnienia , a także powołanie do odbycia zasadniczej służby wojskowej nie oznaczają utraty członkostwa .

2.Osobom , które nie mają uprawnień do zrzeszania się w Związku , a które w sposób szczególny zasłużyły się dla Związku , Zjazd może nadać członkostwo honorowe Związku w oparciu o regulamin przedstawiony przez Komisję Krajową i zatwierdzony przez Zjazd .

Paragraf 6

Celem Związku jest: obrona praw, godności i interesów **pracowniczych** członków Związku, a w szczególności :

- 1) ochrona interesów zdrowotnych , materialnych , socjalnych i kulturalnych członków oraz ich rodzin ;
- 2) zabezpieczenie praw pracowniczych w zakresie wykonywanej pracy zawodowej , wynagrodzenia , warunków socjalno – bytowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy ;
- 3) podejmowanie starań o zharmonizowanie prawidłowego działania zakładu pracy z interesami pracowników ;
- 4) umacnianie rodziny oraz ochrona życia rodzinnego ;
- 5) szerzenie demokracji i umacnianie koleżeńskiej solidarności w stosunkach wzajemnych ;

- 6) zapewnienie pracownikom warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych ;
- 7) ochrona kultury i szeroko pojętej edukacji ;
- 8) wpływ na kształtowanie polityki gospodarczej i społecznej ;
- 9) kształtowanie aktywnej postawy działania dla dobra Ojczyzny ;
- 10) podejmowanie działań na rzecz ochrony naturalnego środowiska człowieka ;
- 11) pogłębianie wiedzy członków Związku ;
- 12) przeciwdziałanie bezrobociu i pomoc bezrobotnym członkom Związku .

Paragraf 7

Związek realizuje swoje cele przez :

- 1) reprezentowanie swoich członków wobec pracodawców , władz i organów administracji państwowej , samorządu terytorialnego oraz organizacji i instytucji społecznych ;
- 2) zawieranie i wypowiedzanie układów zbiorowych pracy oraz innych porozumień pomiędzy Związkiem a pracodawcą ;
- 3) udzielanie pomocy prawnej i podejmowanie interwencji w przypadkach konfliktów między pracownikiem a pracodawcą ;
- 4) organizowanie i kierowanie akcjami protestacyjnymi załóg w przypadku istotnego naruszenia interesów pracowniczych w szczególnie uzasadnionych przypadkach proklamowania strajku ;
- 5) inicjowanie i organizowanie samopomocy członków Związku ;
- 6) szkolenia związkowe i przekwalifikowania zawodowe ;
- 7) informowanie członków o działaniach związku oraz prowadzenie działalności prasowej i wydawniczej
- 8) podejmowanie starań o zapewnienie członkom i ich rodzinom wczasów pracowniczych , zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych , miejsc w żłobkach i przedszkolach dla ich dzieci oraz odpowiedni udział w świadczeniach z funduszu socjalnego i innych funduszy zakładu pracy ;
- 9) przeciwdziałanie przejawom patologii społecznej ;
- 10) popieranie inicjatyw w zakresie usprawnienia gospodarki , rozwoju kultury, oświaty , nauki i postępu technicznego ;
- 11) prowadzenie działalności oświatowo – kulturalnej , tworzenie warunków do odpoczynku po pracy ;
- 12) współdziałanie z organami władzy , administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie wynikającym z przepisów prawa ;
- 13) sprawowanie kontroli nad warunkami bezpieczeństwa i higieny pracy; podejmowanie przewidzianych prawem działań w przypadku występowania zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników, zapewnianie okresowej kontroli stanowisk pracy i zakazywanie swym członkom pracy na stanowiskach nie odpowiadających ustalonym warunkom ;
- 14) współdziałanie ze służbą zdrowia w celu ochrony zdrowia pracowników i ich rodzin ;
- 15) prowadzenie badań nad warunkami życia ogółu pracowników , w szczególności nad poziomem kosztów utrzymania ;
- 16) publiczne opiniowanie projektów i przepisów dotyczących : życia ludzi pracy , reprezentacji pracowniczych , uczestnictwa pracowników w zarządzaniu ustawodawstwa socjalnego oraz kluczowych decyzji ; o podziale dochodu narodowego, kierunkach inwestycji, podziale funduszu spożycia społecznego , zaopatrzenia rynku , gospodarce mieszkaniowej , kształtowaniu cen i płac oraz innych sprawach istotnych dla ludzi pracy ;
- 17) udzielanie pomocy materialnej członkom Związku ;
- 18) powoływanie agend dla realizacji zadań statutowych ;
- 19) prowadzenie działalności gospodarczej dla uzyskania środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych.
- 20) tworzenie funduszy celowych, w tym strajkowego i pomocy bezrobotnym .

Paragraf 8

I. Członkowie Związku zrzeszają się na zasadzie terytorialno – branżowej, co oznacza , że :

- 1) podstawową jednostką organizacyjną Związku jest organizacja zakładowa zrzeszająca co najmniej 10 pracowników wszystkich zawodów zatrudnionych w danym zakładzie pracy ;status organizacji zakładowej posiada również międzyzakładowa organizacja związkowa zrzeszająca członków

związku zatrudnionych w miejscach pracy nie objętych działalnością zakładowej organizacji związkowej ;

2) w przedsiębiorstwach i instytucjach wielozakładowych członkowie Związku mogą organizować się na zasadach określonych w pkt.1 lub tworzyć – decyzją organizacji zakładowych – wspólne organy przedstawicielskie (Międzyzakładowe Komisje Koordynacyjne). Międzyzakładowe Komisje Koordynacyjne działają zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Komisję Krajową .

3) osoby , które nie mogą zrzeszać się w macierzystych zakładach pracy, mogą tworzyć organizacje związkowe w miarę przy terenowych strukturach Związku ;

4) zakładowa organizacja związkowa w miarę potrzeby tworzy niższe ogniwa , a w szczególności: organizacje wydziałowe (oddziałowe) i koła. Pracownicy małych zakładów pracy mogą tworzyć międzyzakładową organizację związkową , do której mogą należeć pracownicy zakładów , w których nie istnieją organizacje związkowe ;

5) podstawową jednostką terytorialną Związku jest region. Utworzenie regionu oraz zmiana zasięgu jego działania wymaga akceptacji Komisji Krajowej ;

6) Zarząd Regionu może tworzyć na wniosek zainteresowanych Komisji Zakładowych , ogniwa pośrednie nie będące szczeblem władzy związkowej, określając ich strukturę, sposób powoływania , kompetencje oraz zasady finansowania ;

7) W ramach Związku na szczeblach regionalnym i krajowym mogą istnieć struktury branżowe .

2. Związek może zawierać porozumienia o współdziałaniu z innymi związkami zawodowymi, jeśli statuty i działalność tych związków odpowiadają podstawowym zasadom określonym w niniejszym statucie.

Paragraf 9

1. Władze związkowe wszystkich szczebli pochodzą z wyborów z uwzględnieniem postanowień par. 23 ust.5 i par.19 ust.5. Wybory odbywają się na następujących zasadach :

1) kandydatem może być wyłącznie osoba uprawniona do głosowania na zebraniu (zjeździe) dokonującym wyboru ;

2) nie ogranicza się liczby kandydatów ;

3) głosuje się na poszczególnych kandydatów ;

4) głosowanie jest tajne ;

5) wybory są ważne gdy bierze w nich udział co najmniej połowa liczby członków (delegatów) ;

6) przewodniczącego wybiera bezpośrednio walne zebranie organizacji danego szczebla ;

7) funkcji związkowych nie można łączyć :

a) w zakładach pracy ze stanowiskiem kierownika zakładu pracy , jego zastępcy , głównego księgowego, radcy prawnego , kierownika wydziału w zakładach wielowydziałowych , a w spółdzielniach i spółkach z członkostwem w zarządzie , (zastrzeżenie : w spółdzielniach i spółkach , w których jest się w stosunku pracy) ;

b) kierowniczym stanowiskiem w administracji państwowej i samorządowej ;

c) z kierowniczą funkcją w instancjach organizacji politycznych ;

8) odwołanie członka władz związkowych odbywa się na takich zasadach , jak wybór ;

9) delegaci wybierani są na okres kadencji .

2. Funkcją związkową , o której mowa w ust.1 punkt 6 jest funkcja członka Komisji Zakładowej , Zarządu Regionu , Komisji Krajowej Rady Sekcji i Rady Sekretariatu oraz komisji rewizyjnych .

Paragraf 10

1. Podstawowe jednostki organizacyjne powstają z inicjatywy podjętej przez co najmniej 10 osób uprawnionych do tworzenia związku zawodowego , które wybierają Komitet Założycielski . Komitet Założycielski nabywa praw władzy związkowej po zarejestrowaniu w Zarządzie Regionu i działa do czasu wyborów statutowych władz podstawowej jednostki organizacyjnej. Wybory statutowych władz przeprowadza się w ciągu 3 miesięcy od zarejestrowania w Zarządzie Regionu Komitetu Założycielskiego .

2. NSZZ Solidarność posiada osobowość prawną ponadto osobowość prawną posiadają : podstawowe jednostki organizacyjne w rozumieniu par.8 ust.1.pkt.1, organizacje regionalne oraz krajowe sekretariaty branżowe .

3. Związek nie odpowiada za zobowiązania jednostek organizacyjnych Związku posiadających osobowość prawną .

4. Odłączenie się jednostki organizacyjnej Związku od NSZZ Solidarność powoduje wykreślenie organizacji z odpowiedniego rejestru , utratę prawa do używania nazwy i znaku NSZZ Solidarność , a także niemożność występowania z roszczeniami finansowymi wobec Związku utratę prawa do gospodarowania majątkiem organizacji , który przejmuje organizacja wyższego szczebla .

Rozdział III

CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

Paragraf 11

Członek Związku ma prawo :

- 1) uczestniczyć w ogólnych zebraniach Związku ;
- 2) wybierać i odwoływać członków wszystkich władz Związku oraz być wybieranym do tych władz ;
- 3) uczestniczyć w ustalaniu zaleceń dla wybranych delegatów ;
- 4) korzystać z pomocy Związku w ochronie praw pracowniczych i obywatelskich w razie ich naruszenia przez zakład pracy lub administrację państwową ; w przypadkach tych Związek zobowiązany jest do zastosowania dostępnych mu środków obrony ze strajkiem włącznie .Związek może interweniować i udzielać pomocy w razie naruszenia innych praw członka Związku ;
- 5) otrzymywać zasiłki z tytułu urodzenia dziecka i zgonu członka rodziny ; w przypadku zgonu członka Związku zasiłek otrzymuje rodzina ;
- 6) otrzymywać od Związku pomoc finansową w okresie pozostawania bez pracy na skutek działalności związkowej oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych .Zakres i formy pomocy określa walne zebranie właściwego szczebla Związku ;
- 7) korzystać z pomocy socjalnej Związku oraz urządzeń kulturalnych , sportowych i innych będących do dyspozycji Związku ;
- 8) występować z wnioskami i postulatami do władz związkowych wszystkich szczebli ;
- 9) być na bieżąco informowanym o wszelkich decyzjach i innych działaniach wszystkich instancji Związku ;
- 10) brać udział w zebraniach , na których władze związkowe podejmują uchwały dotyczące jego osoby .

Paragraf 12

Członek związku jest zobowiązany :

- 1) przestrzegać postanowień statutu i uchwał władz Związku oraz regularnie płacić składki członkowskie;
- 2) brać udział w życiu związkowym ;
- 3) uczestniczyć w plenarnych zebraniach związkowych w jednostkach organizacyjnych , do których należy oraz w posiedzeniach władz związkowych do których został wybrany , a w szczególności w zebraniach sprawozdawczo – wyborczych ;
- 4) solidarnie uczestniczyć w akcjach podejmowanych przez Związek oraz nie brać udziału – bez akceptacji władz Związku – w akcjach organizowanych przez inne związki zawodowe ;
- 5) współdziałać w kształtowaniu właściwych stosunków współzycia między członkami załogi pracowniczej .

Paragraf 13

Członek Związku nie może należeć do innego związku zawodowego , nie dotyczy to NSZZ RI Solidarność .

Paragraf 14

Członkostwo w Związku nabywa się z chwilą przyjęcia deklaracji członkowskiej uchwałą właściwej komisji zakładowej (międzyzakładowej lub wydziałowej) . Od uchwały odmawiającej przyjęcia do Związku służy zainteresowanemu prawo odwołania do walnego zebrania organizacji zakładowej (międzyzakładowej względnie wydziałowej)

Paragraf 15

1. Członkostwo Związku ustaje na skutek :

- 1) wystąpienia ze Związku ;
- 2) skreślenia z rejestru członków ;
- 3) wykluczenia ;
- 4) zgonu .

2. Członka , który uporczywie nie wykonuje obowiązków członkowskich lub postępuje w sposób nie liczący z godnością członka Związku , właściwa Komisja Zakładowa (Międzyzakładowa lub Wydziałowa) może ukarać udzieleniem nagany , a w szczególnych przypadkach pozbawieniem członkostwa .

3. Skreślenie z rejestru członków następuje z powodu niepłacenia składek przez członka Związku przez okres 3 miesięcy . Skreślenie następuje po upływie terminu wyznaczonego przez Komisję Zakładową w pisemnym upomnieniu dotyczącym uiszczenia zaległych składek członkowskich , nie krótszym niż 1 miesiąc .

4. Od uchwały o skreśleniu lub wykluczeniu zainteresowanemu służy odwołanie do Zarządu Regionu w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały . Do czasu podjęcia decyzji przez Zarząd uchwała ulega zawieszeniu . Decyzja Zarządu Regionu jest ostateczna .

Paragraf 16

Komisje zakładowe , międzyzakładowe i wydziałowe prowadzą ewidencje członków i wydają legitymacje członkowskie .

Rozdział IV

WŁADZE ZWIĄZKU

Paragraf 17

Władzami krajowymi są :

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów ;
 - 2) Komisja Krajowa ;
 - 3) Krajowa Komisja Rewizyjna
- Kadencja władz trwa 3 lata .

Paragraf 18

1. Do kompetencji Zjazdu należy :

- 1) uchwalenie zmian statutu ;
- 2) uchwalenie ogólnego programu działania Związku ;
- 3) ustalenie górnej i dolnej granicy składek członkowskich ;
- 4) wybór przewodniczącego Komisji Krajowej ;
- 5) wybór członków Komisji Krajowej zgodnie z postanowieniami par.19 ust.4 – oraz wybór członków Komisji Rewizyjnej ;
- 6) rozpatrywanie sprawozdań Komisji Krajowej i Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie absolutorium Komisji Krajowej .
- 7) nadawanie członkostwa honorowego Związku .

2. Zjazd zbiera się na sesję zwyczajną co najmniej raz w roku .Zwołuje go Komisja Krajowa . Na wniosek co najmniej 1/3 Zarządów Regionalnych , 1/5 delegatów na Zjazd lub Komisji Rewizyjnej – Komisja Krajowa obowiązana jest zwołać nadzwyczajną sesję Zjazdu w ciągu 3 miesięcy od daty złożenia wniosku . W przypadku niezwołania Zjazdu przez Komisję Krajową w tym terminie – zwołuje go Komisja Rewizyjna .

3. W Zjeździe biorą udział delegaci organizacji regionalnych Związku wybrani na regionalnych walnych zebraniach . Sposób ich wyboru oraz liczbę delegatów z poszczególnych organizacji regionalnych ustala Komisja Krajowa proporcjonalnie do liczby członków w poszczególnych regionach .

4. Do ważności uchwał Zjazdu **niezbędny jest udział w głosowaniu co najmniej połowy liczby delegatów .**

5. Zjazd podejmuje uchwały zwykłą większością oddanych głosów . Przy uchwałach o zmianie statutu obowiązuje bezwzględna większość głosów uprawnionych do udziału w Zjeździe delegatów. Uchwała o likwidacji Związku zapada bezwzględną większością głosów i staje się prawomocna z chwilą zatwierdzenia przez co najmniej połowę zarządów regionalnych grupujących nie mniej niż połowę członków Związku .

6 . Uchwały zapadają w głosowaniu jawnym . Na żądanie co najmniej 1/10 obecnych delegatów przewodniczący Zjazdu zarządza tajne głosowanie .

Paragraf 19

Komisja Krajowa jest władzą nadrzędną wobec Zarządów Regionów , Rad Sekretariatów i Sekcji Branżowych .

1. Do zakresu działania Komisji Krajowej należy :

- 1) reprezentowanie całego Związku wobec władz i organów administracji państwowej i gospodarczej , a także innych organizacji i instytucji ;
- 2) koordynowanie działań i uchwalanie wiążących ustaleń dla wszystkich struktur organizacyjnych Związku ;
- 3) uchwalanie budżetu ;
- 4) rejestrowanie krajowych struktur branżowych ;
- 5) zawieranie układów zbiorowych , z możliwością scedowania swoich uprawnień na inne struktury Związku ;
- 6) podejmowanie decyzji o wejściu w spór zbiorowy i o strakju o zasięgu ponadregionalnym ;
- 7) wybór członków prezydium ;

2. W skład prezydium wchodzi :przewodniczący , zastępca (- y) , sekretarz , skarbnik oraz inni członkowie Komisji Krajowej w liczbie ustalonej przez Komisję Krajową .

3. Przewodniczący reprezentuje na zewnątrz Komisję Krajową ; kieruje pracami KK i jej Prezydium , zobowiązany jest do nadzoru i egzekwowania wykonywania przez członków KK i jej Prezydium obowiązków . Dla pracowników zatrudnionych przez Komisję Krajową przewodniczący jest kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu Kodeksu Pracy .

4. Do kompetencji Prezydium Komisji Krajowej należy :

- 1) kierowanie bieżącą działalnością Związku zgodnie z uchwałami Zjazdu i wytycznymi Komisji Krajowej ,
- 2) podejmowanie czynności prawnych przez co najmniej 2 osoby wskazane z jej składu ,
- 3) podejmowanie decyzji finansowych zgodnie z uchwałami KK ,

5. W skład Komisji Krajowej wchodzi :

- 1) przewodniczący Komisji Krajowej ;
- 2) przewodniczący zarządów regionalnych ;
- 3) przewodniczący krajowych sekretariatów ;
- 4) osoby wybrane przez Zjazd spośród delegatów ;

Paragraf 20

1. Krajowa Komisja Rewizyjna kontroluje Komisję Krajową i jej Prezydium w zakresie działalności finansowej, zgodności działania z postanowieniami Statutu i uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna jest uprawniona polecić dowolnej komisji rewizyjnej w naszym Związku podjęcie odpowiednich działań kontrolnych mieszczących się w jej kompetencjach oraz przekazania odpowiednich informacji i wyjaśnień.

3. Krajowa Komisja Rewizyjna jest uprawniona do kontroli w podobnym zakresie jak Komisji Krajowej, wszelkich struktur Związku, po uzyskaniu akceptacji Komisji Krajowej.

4. Krajowa Komisja Rewizyjna może także powołać specjalny zespół mediacyjny do rozpatrywania konfliktów wewnątrzwiązkowych.

5. Krajowa Komisja Rewizyjna ma prawo – po uprzednim pisemnym upomnieniu – wnioskować do Komisji Krajowej o wykreślenie z krajowego rejestru regionów organizacji regionalnej uchylającej się od przekazywania miesięcznej składki do Komisji Krajowej przez okres 3 miesięcy.

6. Członek Krajowej Komisji Rewizyjnej nie może pełnić innych funkcji związkowych na szczeblu krajowym. Nie dotyczy to sprawowania mandatu delegata na Zjazd. Ponadto jest wyłączony z prac kontrolnych wobec struktury Związku, której jest członkiem.

Paragraf 21

Władzami regionalnymi Związku są :

- 1) Walne Zebranie Delegatów ;
 - 2) Zarząd Regionu;
 - 3) Regionalna Komisja Rewizyjna;
- Kadencja władz trwa 3 lata.

Paragraf 22

1. Do kompetencji Walnego Zebrania Delegatów należy:

- 1) uchwalenie programu działalności organizacji regionalnej Związku;
- 2) wybór przewodniczącego i ustalonej przez WZD liczby członków Zarządu oraz członków Regionalnej Komisji Rewizyjnej;
- 3) wybór delegatów na Zjazd Związku;
- 4) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu i Regionalnej Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie Zarządów absolutorium;
- 5) ustalanie wysokości składek członkowskich w granicach określonych przez Zjazd (par.18 ust.1, pkt 3).

2. Sesje Walnego Zebrania Delegatów zwołuje Zarząd Regionu. O częstotliwości sesji zwyczajnie rozstrzyga Walne Zebranie Delegatów. Zarząd musi zwołać sesję nadzwyczajną na wniosek Komisji Rewizyjnej, komisji zakładowych reprezentujących co najmniej 1/5 członków organizacji regionalnego Związku lub 1/5 delegatów na Walne Zebranie Delegatów. Jeśli Zarząd nie zwoła Walnego Zebrania Delegatów w ciągu miesiąca od złożenia wniosku – zwołuje je Komisja Rewizyjna.

3. W Walnym Zebraniu Delegatów biorą udział delegaci organizacji związkowych. Sposób i wyboru oraz liczbę delegatów poszczególnych organizacji ustala Zarząd proporcjonalnie do liczb członków.

4. Do ważności uchwał Walnego Zebrania Delegatów niezbędny jest udział w głosowaniu co najmniej połowy delegatów.

5. Walne zebranie delegatów podejmuje uchwały zwykłą większością głosów.

6. Do podejmowania uchwał stosuje się postanowienia par.18 ust.6.

Paragraf 23

Zarząd Regionu jest władzą nadrzędną wobec Komisji Zakładowych i regionalnych struktur branżowych.

1. Do zakresu działania Zarządu należy :

- 1) wybór członków Prezydium Zarządu, z wyjątkiem przewodniczącego;

- 2) reprezentowanie organizacji regionalnej Związku wobec pracodawców, władz i organów administracji państwowej i gospodarczej, samorządu terytorialnego, a także innych organizacji i instytucji właściwego regionu. W sprawach o charakterze ponadregionalnym wykraczającym poza kompetencje władz i organów administracji na terenie działania regionu, Zarząd występuje poprzez władze krajowe Związku;
- 3) ustalanie wytycznych bieżącej działalności organizacji regionalnej Związku;
- 4) okresowa ocena pracy Prezydium Zarządu;
- 5) uchwalenie budżetu organizacji regionalnej;
- 6) podejmowanie na wniosek Prezydium decyzji w sprawie strajku.

2. Liczbę członków Zarządu ustala Walne Zebranie Delegatów.

3. W skład Prezydium Zarządu Regionu wchodzi: przewodniczący, zastępca (-y), sekretarz, skarbnik oraz inni członkowie Zarządu Regionu w liczbie ustalonej przez Walne Zebranie Delegatów. WZD może upoważnić Zarząd Regionu do ustalenia liczby członków Prezydium.

4. Do określenia kompetencji i obowiązków przewodniczącego Zarządu Regionu stosuje się odpowiednio par.19 ust.3.

5. W skład Zarządu Regionu wchodzi:

- 1) przewodniczący Zarządu Regionu;
- 2) członkowie wybrani przez Walne Zebranie Delegatów.
- 3) wybrani przedstawiciele regionalnych struktur branżowych zgodnie z ustaleniami dokonanymi przez Walne Zebranie Delegatów Regionów.

Paragraf 24

Do kompetencji Prezydium Zarządu należy :

1. Stosuje się odpowiednio par.19 ust.4 . ;
2. Występowanie do Zarządu Regionu z wnioskiem o podjęcie strajku o zasięgu ponadzakładowym w granicach regionu.

Paragraf 25

Do określenia uprawnień Regionalnej Komisji Rewizyjnej stosuje się odpowiednio par.20, z tym, że Regionalna Komisja Rewizyjna kontroluje również zgodność działań Zarządu Regionu i jego Prezydium z uchwałami Komisji Krajowej i Walnego Zebrania Delegatów.

Paragraf 26

1. Władzami organizacji zakładowej są:

- 1) Zakładowe Zebranie Członków lub Zakładowe Zebranie Delegatów;
- 2) Komisja Zakładowa;
- 3) Zakładowa Komisja Rewizyjna.

2. Do kompetencji i funkcjonowania władz zakładowych stosuje się odpowiednie postanowienia statutu dotyczące władz organizacji regionalnych Związku z tym że:

- 1) Zakładowe Zebrania Członków (Delegatów) ustalają wewnętrzną strukturę organizacji zakładowej;
- 2) W sprawach o charakterze ponadzakładowym wykraczających poza kompetencje pracodawcy (organu założycielskiego) Komisja Zakładowa występuje poprzez swoje władze regionalne lub regionalne struktury branżowe w ramach ich uprawnień ;
- 3) Do kompetencji Komisji należy również realizowanie uprawnień wynikających z Kodeksu Pracy i Ustawy o Związkach Zawodowych (w większych zakładach pracy funkcje te mogą wykonywać – na podstawie uprawnienia Komisji Zakładowej – Komisje Wydziałowe lub Prezydium Komisji Zakładowej, a w szczególności :

- a) podejmowanie uchwał co do przeznaczenia funduszu socjalnego i mieszkaniowego w zakresie , w jakim należy to w myśl obowiązujących przepisów do związków zawodowych ;
 - b) podejmowanie uchwał w przedmiocie zatrudnienia , awansowania ,premiowania i nagradzania pracowników oraz rozwiązywania umów o pracę w zakresie , w jakim przewidują to przepisy prawa pracy ; w większych zakładach pracy funkcje te wykonuje Komisja Wydziałowa i Prezydium Komisji Zakładowej ;
 - c) zawieranie z pracodawcą umów ustalających warunki pracy i płacy .
 - 4) Komisja Zakładowa może powołać Prezydium ,któremu przekaze część swoich kompetencji .
3. Liczbę członków władz o których mowa w ust.1 pkt 2 i 3 ustala Zakładowe Zebranie Członków(Delegatów) .

Paragraf 27

Do władz organizacji międzyzakładowych w rozumieniu par.8 , ich kompetencji i funkcjonowania stosuje się odpowiednie postanowienia odnoszące się do organizacji zakładowych .

Paragraf 28

- 1. Kolem i jego pracami kieruje Komisja Koła przez ogólne zebranie członków Koła .
- 2. Przewodniczący Koła pełni funkcje opiniotwórcze w sprawach Koła i jego członków .
- 3. Komisja Zakładowa , Wydziałowa lub Międzyzakładowa może zlecić załatwienie spraw określonych par.26 ust.2 , pkt 3,lit.b przewodniczącym lub Komisjom Kół .

Rozdział V

STRUKTURY BRANŻOWE

Paragraf 29

- 1.Strukturami branżowymi są:
- a) sekcje regionalne ;
 - b) sekretariaty regionalne ;
 - c) sekcje krajowe ;
 - d) sekretariaty krajowe .
2. Działalność struktur branżowych jest finansowana przez Komisję Krajową na zasadach zawartych w Uchwale finansowej Krajowego Zjazdu Delegatów oraz zgodnie z par.49 ust.4 niniejszego Statutu .

Paragraf 30

- 1. Regionalne Sekcje Branżowe powoływane są przez zainteresowane podstawowe jednostki organizacyjne w Związku i rejestrowane przez Zarząd Regionu na podstawie uchwał zainteresowanych jednostek organizacyjnych i regulaminów wewnętrznych zatwierdzanych przez Zarząd Regionu .
- 2. Decyzje o odmowie rejestracji podejmuje Zarząd Regionu .Od tej decyzji przysługuje prawo odwołania w ciągu 14 dni do Regionalnej Komisji Rewizyjnej. W przypadku negatywnej opinii Regionalnej Komisji Rewizyjnej ostateczną decyzję podejmuje Zarząd Regionu .
- 3. Władzami branżowymi sekcji regionalnej są :
 - a) Walne Zebranie Delegatów ;
 - b) Rada Sekcji Regionalnej ;
 - c) Komisja Rewizyjna Sekcji .
- 4. Decyzje o powstaniu sekretariatów regionalnych oraz o reprezentacji branż i zawodów we władzach regionalnych podejmuje Walne Zebranie Delegatów Regionu .

Paragraf 31

1. Sekcje Krajowe są powoływane przez Sekcje Regionalne danej branży i rejestrowane przez Komisję Krajową na podstawie uchwał zainteresowanych sekcji regionalnych i regulaminów wewnętrznych zatwierdzonych przez Komisję Krajową.

2. Decyzje o odmowie rejestracji podejmuje Komisja Krajowa zgodnie z zasadami określonymi w par.30 ust.2.

3. Władzami branżowej sekcji krajowej są :

- a) Walne Zebranie Delegatów ;
- b) Rada Sekcji Krajowej ;
- c) Komisja Rewizyjna Sekcji .

4. W przypadkach szczególnych Komisja Krajowa może zarejestrować Sekcję Krajową ; która nie będzie powoływana przez Sekcje Regionalne lub też zezwolić na przynależność do Sekcji Krajowej podstawowych jednostek organizacyjnych Związku z Regionów , w których nie istnieją Sekcje Regionalne . Rejestrując taką Sekcję Krajową Komisja Krajowa ustala jej wewnętrzną strukturę .

Paragraf 32

1. Sekcje krajowe mogą łączyć się w Krajowe Sekretariaty Branżowe na zasadach określonych przez Komisję Krajową.

2. Władzami Sekretariatów są :

- a) Kongres Sekretariatu;
- b) Rada Sekretariatu;
- c) Komisja Rewizyjna Sekretariatu.

3. Liczba Sekretariatów nie może przekroczyć 15-tu.

Ponadto tworzy się :

Krajowy Sekretariat Emerytów i Rencistów.

4. Przewodniczący Sekretariatów wchodzi w skład Komisji Krajowej.

Paragraf 33

Wszystkie władze struktur branżowych pochodzą z wyboru zgodnie z par.9 niniejszego Statutu.

Paragraf 34

1. Wszystkie struktury branżowe określone w par.29, 30, 31 i 32 stanowią poprzez swe władze reprezentację wchodzących w ich skład podstawowych jednostek organizacyjnych Związku wobec odpowiednich władz związkowych , pracodawców, organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego organizacji związkowych oraz krajowych i zagranicznych wyłącznie w sprawach dotyczących danej branży, odpowiednio z upoważnienia władz krajowych albo regionalnych.

Paragraf 35

1. Struktury branżowe przygotowują lub opiniują projekty zbiorowych układów pracy, opiniują projekty aktów prawnych dotyczących danej branży lub zakładu oraz wykonują inne zadania zlecone przez władze Związku.

2. Komisja Krajowa może upoważnić sekcję lub sekretariat do zawarcia w jej imieniu zbiorowych układów pracy.

3. Emeryci i renciści mogą zrzeszać się w kołach przy komisjach zakładowych lub tworzyć komisje terenowe. Na szczeblu regionalnym emeryci i renciści mogą tworzyć Regionalne Sekcje Emerytów i Rencistów NSZZ Solidarność.

Paragraf 36

Na każdym szczeblu struktury Związku mogą powstawać sekcje zawodowe i problemowe , powoływane przez zainteresowane organizacje zakładowe i rejestrowane odpowiednio przez Zarząd Regionu lub Komisję Krajową .

Rozdział VI

STRAJK

Paragraf 37

Spory z pracodawcą lub administracją państwową winny być rozstrzygane w drodze negocjacji , a gdy nie da to rezultatów, Związek może podjąć akcję protestacyjną do strajku włącznie .

Paragraf 38

1. Strajk może być strajkiem ostrzegawczym lub strajkiem właściwym .

1) w przypadku , gdy okoliczności na to zezwalają , strajk właściwy należy poprzedzić strajkiem ostrzegawczym ;

2) strajk właściwy trwa do chwili , gdy odpowiednie władze związkowe ogłoszą jego zakończenie . Zakończenie strajku może być przedmiotem porozumienia z pracodawcą lub władzami państwowymi .

2. Jeżeli przyczyną strajku jest konflikt w jednym zakładzie pracy strajk może być ogłoszony tylko na wniosek uchwalony przez bezwzględną większość członków organizacji zakładowej Związku .

3. W przypadku , gdy przyczyną strajku są okoliczności inne niż wymienione w ust. 2, decyzję o jego podjęciu podejmuje zarząd organizacji regionalnej , określając jednocześnie zasięg strajku. Decyzję o podjęciu strajku o zasięgu ponadregionalnym podejmuje Komisja Krajowa .

4. Zastosowanie represji w stosunku do władz Związku i uniemożliwienie im tą drogą podjęcia stosownej decyzji upoważnia załogi zakładów do podjęcia natychmiastowej akcji strajkowej .

5. W przypadku , gdy ogłoszenie strajku w jednym zakładzie nie przyniesie rezultatu , władze związkowe krajowe lub regionalne mogą ogłosić strajk solidarnościowy .

Paragraf 39

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do pracowników zakładów , które z uwagi na pełnię funkcje nie mogą strajkować . Dla poparcia ich żądań może być ogłoszony strajk solidarnościowy .

Rozdział VII

OŚRODEK PRAC SPOŁECZNO – ZAWODOWYCH I WYDAWNICTWA

Paragraf 40

1. W ramach Związku działa Ośrodek Prac Społeczno-Zawodowych , prowadzący badania nad warunkami życia i pracy jak również kosztami utrzymania ogółu pracowników oraz przygotowujący ekspertyzy w zakresie polityki społeczno – gospodarczej dla potrzeb Związku .

2. Strukturę Ośrodka , jego funkcjonowanie i fundusze określa Prezydium Komisji Krajowej Związku .

3. Organizacje regionalne Związku mogą powoływać podobne ośrodki zajmujące się problematyką regionu , zawodów i branż .

Paragraf 41

Związek dysponuje własnymi środkami przekazu informacji . O ich statusie decydują władze związkowe odpowiednich szczebli .

Rozdział VIII

ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZANIA PRZEZ WŁADZE ZWIĄZKU STATUTU ORAZ UCHWAŁ WŁADZ ZWIĄZKU

Paragraf 42

1. Władze Związku wszystkich szczebli i struktur zobowiązane są do prowadzenia działalności związkowej zgodnie z postanowieniami Statutu oraz uchwałami władz zwierzchnich .
2. Prowadzenie przez władze Związku działalności sprzecznej ze Statutem lub uchwałami władz zwierzchnich Związku powoduje wszczęcie procedury postępowania przewidzianej w niniejszym rozdziale .

Paragraf 43

1. Zarząd Regionu na wniosek Regionalnej Komisji Rewizyjnej może podjąć uchwałę o zawieszeniu działalności Komisji Zakładowej prowadzącej działalność sprzeczną ze Statutem , uchwałami Zjazdu , Zarządu Regionu lub Komisji Krajowej .
2. W okresie zawieszenia działalności Komisji Zakładowej jej statutowe obowiązki i uprawnienia przejmuje Zarząd Regionu lub wskazane przez niego Zarząd Komisaryczny .
3. W przypadku podjęcia przez Zarząd Regionu uchwały , o której mowa w ust.1, Komisja Rewizyjna zawieszona Komisji Zakładowej zobowiązana jest do zwołania Zakładowego / Międzyzakładowego Zebrania Członków / Delegatów i przeprowadzenia wyborów do nowej Komisji Zakładowej/Międzyzakładowej w ciągu miesiąca od uchwały Zarządu Regionu .
4. W razie niezwołania Zebrania , o którym mowa w ust.3 , zwołuje je Zarząd Komisaryczny . Gdy nowo wybrana Komisja Zakładowa prowadzi działalność sprzeczną ze Statutem lub uchwałami władz zwierzchnich , Zarząd Regionu może podjąć uchwałę o skreśleniu jej z regionalnego rejestru organizacji zakładowych / międzyzakładowych .
5. Od decyzji o zawieszeniu i skreśleniu z rejestru służy zainteresowanej organizacji odwołanie w terminie -14 dni do Zarządu Regionu . Zarząd Regionu może podtrzymać swoją decyzję większością 2/3 głosów .
6. Procedurę przewidzianą w ust. 1 – 5 stosuje się odpowiednio wobec regionalnych struktur branżowych .

Paragraf 44

Postanowienia par.43 mają odpowiednie zastosowanie w przypadku naruszenia Statutu lub uchwał władz zwierzchnich przez Zarząd Regionu . Regionalne Sekcje i Sekretariaty Branżowe , Krajowe Sekcje i Sekretariaty Branżowe .

Paragraf 45

1. W razie podjęcia przez Komisję Krajową decyzji , która zdaniem Krajowej Komisji Rewizyjnej narusza Statut, Krajowa Komisja Rewizyjna ma prawo zażądać głosowania imiennego, a gdy wyżej wymieniona działalność jest prowadzona w dalszym ciągu, Krajowa Komisja Rewizyjna zobowiązana jest do pisemnego powiadomienia o tych okolicznościach delegatów na Zjazd Krajowy .
2. W przypadku poinformowania delegatów o okolicznościach , o których mowa w ust.1 i złożenia do krajowej Komisji Rewizyjnej przez co najmniej 1/5 delegatów indywidualnych wniosków o zwołanie nadzwyczajnego Zjazdu , Krajowa Komisja Rewizyjna zobowiązana jest do zwołania Zjazdu w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku , o którym mowa wyżej .

Paragraf 46

1. Regionalna Komisja Rewizyjna w przypadku stwierdzenia naruszeń Statutu lub uchwał władz Związku w trakcie wyborów władz organizacji zakładowej, wnosi do Zarządu Regionu o unieważnienie wyborów i przeprowadzenie ponownych.

2. Wniosek może być złożony w terminie 30 dni od daty złożenia w Zarządzie Regionu dokumentów wyborczych organizacji zakładowej.

3. Zarząd Regionu po podjęciu decyzji może zobowiązać Komisję Zakładową lub Zakładową Komisję Rewizyjną do przeprowadzenia wyborów w ciągu miesiąca.

4. W przypadku nieprzeprowadzenia wyborów w odpowiednim terminie, Zarząd Regionu na wniosek Regionalnej Komisji Rewizyjnej skreśla z rejestru odpowiednią zakładową organizację związkową.

5. Od decyzji Zarządu Regionu zainteresowanym służy prawo odwołania zgodnie z postanowieniami par.43 ust.5.

Rozdział IX

FUNDUSZE I MAJĄTEK ZWIĄZKU

Paragraf 47

1. Majątek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości, prawa, gotówka, papiery wartościowe i inne aktywa.

2. Fundusze Związku tworzone są z :

- 1) składek członkowskich;
- 2) wpłat członkowskich na fundusze celowe;
- 3) darowizn, zapisów i dotacji;
- 4) dochodów z majątku Związku oraz prowadzonej – za zgodą odpowiednich władz Związku – działalności gospodarczej ;
- 5) imprez kulturalnych, sportowych itp.

Paragraf 48

Fundusze przeznaczone są na finansowanie działalności statutowej a w szczególności na działalność organizacyjną, informacyjną, szkoleniową, socjalną i kulturalno-oświatową Związku oraz na działalność humanitarną.

Paragraf 49

1. Podstawą działalności finansowej władz Związku są budżety obejmujące wszystkie środki będące w dyspozycji tych władz.

2. Budżety uchwała się na okresy kwartalne, półroczne lub roczne.

3. Budżety Związku są jawne, a ich realizacja musi być częścią sprawozdania wobec właściwych organów Związku.

Paragraf 50

1. Składka członkowska wynosi 1% wynagrodzenia.

2. Szczegółowe zasady płatności, zasady podziału kwot uzyskanych z tych składek między organizacje zakładowe (międzyzakładowe), regionalne – sekcje i sekretariaty branżowe oraz

wysokość składki w sytuacjach szczególnych określa Krajowy Zjazd Delegatów w Uchwale finansowej.

3. Zjazd Delegatów ustala równocześnie zasady finansowania świadczeń socjalnych (zasilki statutowe, zapomogi).

4. W pokrywaniu kosztów działania władz ogólnozwiązkowych uczestniczą organizacje regionalne na zasadach określonych przez Zjazd.

5. Podstawowe jednostki organizacyjne tworzące struktury branżowe na szczeblu regionalnym i krajowym mogą uczestniczyć w finansowaniu ich działalności według regulaminów sekcji lub regulaminów sekretariatów.

6. Wobec organizacji zakładowych i regionalnych nie partycypujący (według określonych przez Zjazd zasad) w kosztach działania władz wyższego szczebla mogą być zastosowane sankcje, od upomnienia do skreślenia z rejestru Związku włącznie.

Paragraf 51

1. W sprawach nie objętych postanowieniami Statutu lub spornych dotyczących jego interpretacji, decyzje podejmuje Komisja Krajowa.

2. Interpretacje Statutu przez Komisję Krajową ocenia – na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej – Zjazd Delegatów.

Paragraf 52

1. Po uchwale Krajowego Zjazdu Delegatów o likwidacji Związku, Zjazd podejmuje decyzje o przeznaczeniu majątku NSZZ Solidarność.

2. Decyzja ta wchodzi w życie po uprawomocnieniu się uchwały o likwidacji zgodnie z par.18 ust.5.

Tłustym drukiem wyróżniono te zapisy statutu, które zostały wprowadzone lub zmienione na IV Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ Solidarność.

